

PATVIRTINTA

2025 m. gruodžio 12 d. – 2026 m. sausio 6 d.
organizuotos darbo grupės veiksmingam atsakui į
neapykantos nusikaltimus ir neapykantos kalbą
Lietuvoje skatinti apklausos (rašytinės sprendimų
priėmimo procedūros) būdu

**DARBO GRUPĖS
VEIKSMINGAM ATSAKUI
Į NEAPYKANTOS NUSIKALTIMUS IR NEAPYKANTOS KALBĄ LIETUVOJE SKATINTI
2026–2028 METŲ VEIKLOS PLANAS**

**I. SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Darbo grupės veiksmingam atsakui į neapykantos nusikaltimus ir neapykantos kalbą Lietuvoje skatinti, sudarytos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2020 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 1V-162 „Dėl darbo grupės sudarymo“ (toliau – Darbo grupė), 2026–2028 metų veiklos planas (toliau – Veiklos planas) nustato Darbo grupės 2026–2028 metų pagrindinius darbus.

2. Darbo grupės 2026–2028 metų pagrindiniai darbai planuojami, remiantis pavedimais Darbo grupei, nustatytais Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2020 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 1V-162 „Dėl darbo grupės sudarymo“.

**II. SKYRIUS
DARBO GRUPĖS DARBŲ SUVESTINĖ**

3. Planuojami šie Darbo grupės 2026–2028 metų pagrindiniai darbai:

Eil. Nr.	Pavedimas / darbai	Susijusios medžiagos rengėjai
1.	Svarstyti visuomenės informuotumo apie neapykantos nusikaltimus ir neapykantos kalbą didinimo, dialogo su pažeidžiamomis bendruomenėmis skatinimo ir kitus kovos su neapykantos nusikaltimais ir neapykantos kalba veiksmingumo didinimo klausimus ir rengti atitinkamus pasiūlymus.	
1.1.	Aptarti neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos prieš asmenis su negalią situaciją ir parengti atitinkamus pasiūlymus.	VRM, SADM, Darbo grupės nariai
1.2.	Aptarti neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos prieš imigrantus ir tautinių mažumų atstovus situaciją ir parengti atitinkamus pasiūlymus.	VRM, SADM, Darbo grupės nariai
1.3.	Aptarti neapykantos kalbos internete stebėsenos ir reagavimo į incidentus (blokavimo) situaciją bei patikimo pranešėjo instituto panaudojimą, prireikus parengti atitinkamus pasiūlymus.	VRM (bendradarbiaujant su RRT), ŽEIT, PD
1.4.	Aptarti galimybes naudoti atsakomąją kalbą, kaip vieną iš reagavimo į neapykantos kalbą internete būdų, ir prireikus parengti atitinkamus pasiūlymus.	VRM, Darbo grupės nariai
2.	Svarstyti teisės aktus ir jų projektus, taip pat planavimo dokumentus ir jų projektus, susijusius su neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos prevencija.	
2.1.	Aptarti Kovos su antisemitizmu, ksenofobija ar bet kokios kitos formos nesantaikos kurstymu ir žydų gyvenimo puoselėjimo veiksmų plano veiksmo „ <i>Įvertinus neapykantos bei neapykantos kalbos nusikaltimų mastą, tendencijas, atlikti Administracinių nusizengimų kodekso ir Baudžiamojo kodekso teisės aktų nuostatų šioje srityje analizę, įvertinti jų taikymą, efektyvumą, įtvirtintų sankcijų atgrasomąjį poveikį ir prireikus parengti ir pateikti Vyriausybei šių teisės aktų pakeitimus</i> “ (2026 m., pagrindinis vykdytojas – TM, dalyvauja GP, VRM) rezultatus	VRM, GP, PD (bendradarbiaujant su TM)

Eil. Nr.	Pavedimas / darbai	Susijusios medžiagos rengėjai
3.	Nagrinėti neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos situacijos Lietuvoje stebėsenos tobulinimo klausimus.	
3.1.	Svarstyti pasiūlymus dėl neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos situacijos Lietuvoje stebėsenos (duomenų rinkimo) tobulinimo	Pasiūlymus teikia Darbo grupės nariai
4.	Rengti ir viešai skelbti metinę ataskaitą apie neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos situaciją Lietuvoje.	
4.1.	Kasmet parengti ir VRM interneto svetainėje paskelbti ataskaitą apie neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos situaciją Lietuvoje.	VRM, Darbo grupės nariai
5.	Keistis aktualia informacija apie planuojamas ir vykdomas veiklas bei gerąją praktiką neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos prevencijos srityje.	
5.1.	Aptarti Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) projekto „Neapykantos kalbos ypatumai ir nustatymo kriterijai: Lingvistinė ir teisinė analizė (NK-KRITERIJAI)“ rezultatus ir prireikus parengti atitinkamus pasiūlymus.	VRM (bendradarbiaujant su VDU)
5.2.	Svarstyti Darbo grupės narių atstovaujama institucijų ir organizacijų įgyvendintų projektų, atliktų sociologinių ir kitų tyrimų rezultatus ir prireikus parengti atitinkamus pasiūlymus.	Pasiūlymus dėl svarstytinų klausimų teikia Darbo grupės nariai
6.	Inicijuoti renginius (diskusijas, seminarus, susitikimus ir kt.), kurie prisidėtų prie gebėjimų atpažinti neapykantos nusikaltimus ir neapykantos kalbą didinimo, neapykantos nusikaltimų latentškumo mažinimo, teisėsaugos institucijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų bei pilietinės visuomenės organizacijų atitinkamų kompetencijų stiprinimo.	
6.1.	Aptarti minėtų renginių poreikį ir parengti atitinkamus pasiūlymus.	Pasiūlymus dėl renginių teikia Darbo grupės nariai
7.	Stebėti, kaip vykdomi Lietuvos Respublikos tarptautiniai įsipareigojimai neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos prevencijos srityje, ir rengti pasiūlymus dėl tinkamo jų įgyvendinimo. Svarstyti tarptautinių ir nevyriausybinų organizacijų bei kitų organizacijų ir institucijų rekomendacijas dėl atsako į neapykantos nusikaltimus ir neapykantos kalbą Lietuvoje stiprinimo ir rengti pasiūlymus dėl jų įgyvendinimo.	
7.1.	Svarstyti Jungtinių Tautų komiteto dėl rasinės diskriminacijos panaikinimo rekomendacijas (pagal vienuoliktąjį, dvyliktąjį ir tryliktąjį Lietuvos Respublikos pranešimą pagal Jungtinių Tautų konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo (pranešimas pateiktas 2023 m.) ir parengti pasiūlymus dėl jų įgyvendinimo.	VRM, Darbo grupės nariai

III. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

4. Darbo grupės Veiklos planas gali būti keičiamas Darbo grupės sprendimu. Darbo grupės Veiklos plano pakeitimus gali inicijuoti darbo grupės nariai, pasiūlydami klausimą dėl Veiklos plano keitimo įtraukti į Darbo grupės posėdžio darbotvarkę.

Vartojamos santrumpos:

GP – Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra

PD – Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

RRT – Ryšių reguliavimo tarnyba

SADM – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija

TM – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija

VRM – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija

ŽEIT – Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba